- 6. Distinguish between phonemes and allophones with appropriate examples.
- What is IC analysis? Discuss with examples. 7.
- 8. What do you mean by grammatical meaning?
- 9. discuss synonymy and antonyms with examples.
- What is meant by lexical changes? Give examples. 10.
- 11. How do we establish the relationships among languages?

४. मूल नेपाली-प्रथम पत्र (नेपाली ३११) आधुनिक नेपाली आख्यान र नाटक

Exam 2066

समय: ३ घण्टा

٩.

2.

पूर्णाङ्च: १०० कुनै दुई प्रश्नको निबन्धात्मक उत्तर दिन्होस् : 2×9×=30

- आधुनिक नेपाली कथा परम्परामा भवानी भिक्षको मनोवैज्ञानिक कथागत विशेषताको क. चर्चा गर्दै 'सावित्रीको बाखो' कथाको विवेचना गर्नुहोस् ।
- उपन्यासकार पारिजातको प्रथम चरणको उपलब्धिका रूपमा 'शिरीपको फुल' ख. उपन्यासको विवेचना गर्नहोस ।
- विजय मल्लको नाट्ययात्राको चर्चा गर्दै 'मानिस र मखन्डो' नाटकको समीक्षा ग. गर्नहोस ।

XX9.X=30

- कुनै चार प्रश्नको सङ्क्षिप्त उत्तर दिन्होस्:
- क. उपन्यास र नाटकमा पाइने समानता र भिन्नता के के हुन् ?
- ख. इन्द्रबहादर राईको 'खीर' कथामा पाइने जीवन दष्टि कस्तो छ ?
- ग. 'मधेसतिर' कथामा यौन र अर्थको द्वन्द्व कसरी प्रस्तत भएको छ 🕬 👘 🕬
- घ. 'मुलुकबाहिर' उपन्यासमा नेपालीले मुगलान जानुपर्ने कारण के के प्रस्तुत भएका छन् ?
- ड. सरुभक्तले 'निमावीय' एकाइकीमाफेत वर्तमान जीवनको कस्तो चित्र उतारेका छन्।
- च. अनन्त र किमरिख पात्रका चारिचित्रक भिन्नता ' चपाइएका अनुहार' मा कसरी प्रकट भएका छन ?
- तलका अनुच्छेदहरू पढी तिनका अन्त्यमा सोधिएका प्रश्नहरूको सङ्क्षिप्त र बोधात्मक उत्तर ₹. दिन्होसः 9.XX7= 9X
  - क. त्यस पहाडको विषयमा कुरा फिक्यो । आफ्नो गाउँघर, बस्तभाउ, गाईगोठका विषयमा सबै करा मसिनीसित सोध्यो र आफू लडाइँमा गएको, मलुक डुलेको पञ्जाब, कुइदा छाउनी, बगदाद, अफगानीस्तान पुगको तथा हुर जातिहरूसँग लडेको, राति गोली हानाहान भएको सबै करा सनायो। दलबहादरको हाल पनि सम्पूर्ण वर्णन गऱ्यो- उसले, आफ्ना साथीलाई पञ्जाबबाट कसरी ल्यायो, एकएक कुरा त्यसले आफ्नी सालीलाई सुनायो । देशविदेशका वर्णन सुनेर मसिनी छक्कै परी । त्यो निस्तब्ध मएर रनबहादरको अनुहारमा हेरिरहेर त्यसका कुरा ध्यानपूर्वक सुनिरही। रनबहादर कुरा गर्दे आनन्दले आफ्नी सालीका छेउमा टॉसिएर बस्यों र आफ्नो कृहिना त्यसका कुममा धुपक्क राख्यो रनबहादरले देशविदेशका अनेक चाखलाग्दा क्राहरू सुनायो, तर आज फेरि कति दिनपछि, एउटी स्नेहमयी नारीको कोमल स्पर्श अन्भव गरेर त्यसको हृदयमा उमङ्ग र आनन्दको स्रोत बग्न थाल्यो । त्यसको शरीर रोमाञ्चित भएर आयो । तर त्यसमा आवेश थिएन, वासनाको गन्ध थिएन । त्यसमा थियो चिरपरिचित अतीत रोमाञ्च ।

प्रश्नहरू:

- क. यस उद्धरणको वक्ता को हो र आफूले कुन सन्दर्भमा कहाँ कहाँ पुगेको कुरा सुनायो ?
- ख. मसिनीले छक्क पर्नुपर्ने विषय यहाँ के देखिन्छ ?
- ग. मसिनीसँगको स्पर्शमा शरीर रौँमाञ्चित भएर आए पनि वासनाको गन्ध नहनाको कारण के हन सक्छ ?
- ध. यस अनुच्छेदको सन्दर्भ के हो र यसमा कुन किसिमको शैलीको प्रयोग भएको छ ,

ङ 'कोमल स्पर्शको अनुभव' र चिरपरिचित अतीतको रोमाञ्च' पदावलीको तात्पर्यार्थ के हो '

अहा ! मर्नु भनेको त्यस्तै बहादुरीसित मर्नुपर्छ । एकचोटि मात्र माफी मागेको भए, एकचोटि मात्र 'बिराएं' भनेको भए उनले बाँच्न पाउंथे, अभ के के पाउंथे होलान् । गोली हान्न लाग्दाखेरि पनि उनलाई सरकारले मौका दिएको थियो, तर बहादुरले शिर भुकाएनन्, जरसाहेबलाई उनले भनेका थिए रे-'जल्लाद ! वीरको अगाडि यस्तो माफीसाफीको कायर, नीच शब्द नसुना, मृत्युको डर छैन, छाती तानेर खडा भइरहेको छु । प्राणको माया हुनेले यस्तो टाउकोमा आपत्ति आउने काम गर्दैन भन्ने तैलाई थाहा छैन जल्लाद ?, हान् गोली र भट्टै स्वार्स्नी अंगालेर जन्म सफल पार्न जा । वरु ममाथि तेरो लेश मात्र स्वेह छ भने देश-भाइहरूमा मेरो यो सन्देश सुनाइदे कि गङ्गालाले नेपालका निम्ति सबैका हृदयमा प्रेम उम्लेको पाउन चाहेको छ ।'

प्रश्नहरू:

ख

क. बहाद्रीसित मर्नेले के कस्तो अठोट गर्नुपर्छ ?

- ख. प्राणको माया हुनेले के कस्ता काम गर्दैन ?
- गङ्गालालले सबैका हृदयमा प्रेम उम्लेको देख्न चाहेको कुरा यहाँ कसले कसलाई सनाइदिन पर्ने भएको छ ?
- घ. यस उद्धरणको सन्दर्भ के हो र यसको कथन कोप्रति लक्षित छ ?
- अंस्वास्नी अंगलिर जन्म सफल पार्न जा।' यस वाक्यांशले के कस्तो आशय प्रकट गरेको छ !
- ४. तलका कुनै दुई उद्धरणको प्रसङ्ग उल्लेख गर्दै विषयवस्तु, भाव र भाषा शैलीसमेतको व्याख्यात्मक टिप्पणी गर्नुहोस्: २×७.४=१४
  - क. अङ्ग्रेजी पढेलेखेका जति जम्मै र त्यसको सङ्गत गर्नेहरूलाई समेत समात्ने रे ! उठ्दै) पहिले त आफूले अङ्ग्रेजी पढेको छैन भन्ने थकथकी लागिरहन्थ्यो । अब त नपढेको वेसै भए जस्तो लाग्यो ।
    - ख. बुढो माग्न जाला, लोग्ने लाहुर जाला, अति ऊ आफू कता जाने ? भोक थाप्न हिंड्दा कतिले ओछ्याउने हुन् कन्नि ? यो सम्मेर क आतर्डकित हुन्छे।
    - ग. त्यै अन्धकार आगोमा पोली पोली जतातते,
    - मान्छेको मासु मान्छेले टोकेको स्वरमात्र छ

पृथ्वी नरक जस्तो छ अर्को नरक जान को हच्छला।

तलका प्रश्नहरूको अति सङ्क्षिप्त वस्तुगत उत्तर दिनुहीस्:

9×90=90

पूर्णाङ:१००

- क. 'मुलुक बाहिर' र 'शिरिषको फूल' उपन्यासका प्रकाशन वर्ष कुन-कुन हुन् ?
- ख. जैमाने, सूत्राधार, ओग्रेगा र रणवहादुर कुन-कुन नाट्य कृतिका पात्र हुन् ?
- ग, 'सहिद' र 'सिटी हलको बूढो ज्यामी' कथाका लेखक को-को हुन् ?
- ध. 'आख्यान' र 'अभिनय' प्रमुख तत्व मानिने विधाहरू कुन-कुन हुन् ?
- ड. 'अवान्तर', 'एक वाटो अनेक मोड', 'कठपुतलीको मन' र 'श्वेतभैरवी' कसकसका कथासङ्ग्रह हन् ?
- च. 'वरी भोलि मधेश जाँदैछ । महिना दिनका निम्ति ।' कसले कसलाई भनेको उक्ति हो ?
- छ. 'तिमा एकादशी हन् यी ।' कसले कसलाई भनेको वाक्य हो ?
- ज. 'दुरहन्तल' र ' विरहिनपुर' कुन उपन्यासका परिवेश हुन् र यसको पौराणिक अर्थ के हो ? भ. चेत चन्द्र र चेतमान सिंह कसकसका नामहरू हुन् ?
- ञ. दलबहाद्रलाई कहाँको लडाइँमा गोली लाग्यो र उसको उपचारमा कसले मद्दत गऱ्यो ?

Exam 2067

समय : ३ घण्टा

तलका कुनै दुई प्रश्नको विवेचनात्मक उत्तर दिनुहोस् । २२९४=३० क आधुनिक नेपाली कथाको विकासकममा देखिएका धारा र तिनका प्रवृत्तिहरूको विवेचना गर्नुहोस् ।

- ख. नाटककार गोपालप्रसाद रिमालको परिचय दिँदै 'मसान' नाटकका विभेषताको निरूपण गर्नुहोस् ।
- उपन्यासकार विश्वेश्वरप्रसाद कोइरालाका मूलभूत प्रवृत्तिको चर्चा गर्दा 'तीन घुम्ती' उपन्यासमा पाइने इन्द्रमायाका जीवनका 'तीन घुम्ती' को विवेचना गर्नुहोस् ।
- कुनै चार प्रश्नको सङ्क्षिप्त उत्तर दिनुहोस् । क. हृदयचन्द्र सिंह प्रधानको 'गङ्गालालको चित्ता' नाटकले कुन किसिमको सन्देश दिएको छ ?
- ख. 'हामी वसन्त खोजिरहेछ्रैं' नाटकमा कस्तो वसन्त खोजिएको छ ?
- ग. 'शिरीषको फूल' उपन्यासमा सुयोगवीरको चरित्र कस्तो पात्रका रूपमा उतारिएको छ :
- घ. 'सहिद' कथामार्फत मैनालीले नेपाली समाजको कुन समयको कस्तो समस्यालाई प्रस्तुत गरेका छन् ?
- अप्रवेश निषिद्ध देश' कथामा आधुनिक विश्वमा देखिएका कुन-कुन विसङ्गतिको चित्रण भएको छ?
- च. 'मैले सरिताको हत्या गरें' कथा 'विकृत मनोदशाको प्रस्तुतीकरण हो' यस कथनलाई कसरी पुष्टि गर्न सकिन्छ ?
- तलका अनुच्छेदहरू पढी तिनका अन्त्यमा सोधिएका प्रश्नहरूको सङ्क्षिप्त र बोधात्मक उत्तर दिनुहोस् । 9.४×४=७.४×२=१४
  - क. अब अध्यारो कमशा गाढा हुँदै गयो। जाडो पनि कठोर हुँदै गयो। गोरेको आडमा एकसरो आधी बाहुलाको कमिज र कट्टु मात्र थियो। उसको मुटु कमाउँदै ल्यायो। चिसो सिरेटो चल्न थाल्यो। यसले विवश र लोभिएका आँखाले टिकीको मण्डलीतिर हेऱ्यो। उनीहरू सिरेटोबाट बाँच्न पर्खालभित्रको लिमो सेतो घरको लामो दलानमा गइसकेका थिए। साढिको गोवर र गहुँतले मुछिएको ओडारजस्तो त्यो दलानमा टिकीको मण्डली एकै गुजुल्टो परेको थियो। सबैको माफमा टिकी थिई। गोरेले अब आफूलाई रोक्न सकेन। ऊ बिस्तारै पर्खालभित्र, त्यही घरको दलानतिर बढ्यो र उनीहरूभन्दा अलिपर एउटा कुनामा गएर घुंडाभिन्न मुन्टो घुसारेर बस्यो। ऊ त्यता जाँदा टिकीले मुन्टो उठाएर ऊतिर हरेकी थिई।
    - प्रश्नहरू

2

3.

- क. यस अनुच्छेदमा प्रयुक्त गोरे पात्रको पहरन र उसको शारीरिक अवस्थाले कुन कुरालाई सड्केत गरेको छ ?
- ख. टिकी र उसका मण्डलीहरूको व्यवहारप्रति गोरे आकर्षित हुनाका कारणहरू के-के हुन् ?
- ग. पर्खालभित्र सेतो घरको परिवेश कस्तो छ ?
- घ. यस गद्यांशको दृष्टिबिन्दु कुन हो र त्यस दृष्टिबिन्दुको केन्द्रमा को छ र परिधिमा को छ ?
- ड. 'विवश र लोभिएका आँखा' र 'टिकीले मुन्टो उठाएर ऊतिर हेरिकी थिई।' पदावलीको आशय के हो ?

ख. हाम्रो विवाहले पैले सम्भियो धर्मशास्त्रले, सम्भाए, ऊ भनी बस्ने, मेरो व्यक्तित्वले पनि सम्भाए भानु चिञ्चीका तोते बोली र खेलले सम्भायो यस त्यो हाँस्थी, म हाँस्थैं उसको मुटु आफ्नो भित्री कलेजाको आधा भाग ऊ मन्तिर बिछ्याईकन आधाले उस मस्तिर सुस्तरी ओछ्याइकन मायाले पालेको सुख दु:खका यतिका वर्षले बसौँ सम्भाएर पुगेन र अभ सम्भाउने ? पृथ्वी फ्यात्त भए गलीकन डुब्ले भइसक्यो बेला सम्भना जलको तल त्यो पत्थर भए मेरो मन जस्तै भयो अब.

39

क. आधुनिक नेपाली कथाको यथार्थवादी धाराका विशेषता के के हुन् ?

- ख. इन्द्रबहादुर राईको 'खीर' कथाले के कस्तो जीवन दृष्टि प्रस्तुत गरेको छ ?
- ग. 'मलुक बाहिर' उपन्यासले नेपालीहरूको के कस्तो अवस्थालाई प्रस्तुत गरेको छ ?
- घ. 'चपाइएका अनुहार' उपन्यासको शीर्षकको सार्थकता कसरी सिद्ध गर्न सकिन्छ ?
- ड. नाटकका प्रमुख तत्वहरू के के हुन् ?

कुनै चार प्रश्नको सङ्क्षिप्त उत्तरं दिनुहोस् :

च. 'देउकी' गीतिनाटकले के कस्तो विषयवस्तुलाई प्रस्तुत गरेको छ ?

XX9.X=30

- पूर्णाङ्ग: १००

- ञ. इन्द्रबहादर राईका तलका कृतिहरू कुन-कुन आन्दोलनसँग सम्बद्ध छन् ? 'कथास्था', Exam 2068

समय: ३ घण्टा

प्रवृत्तिको निरूपण गर्नुहोस् ।

'कठपुतलीको मन'

2×9×=30 कुनै दुईको विवेचनात्मक उत्तर लेख्नुहोस्: क. भवानी भिक्षुका कथात्मक विशेषताहरूको चर्चा गर्दै विषयवस्तु र चरित्रविधानका दुष्टिले

ख. आधुनिक नेपाली उपन्यासको विकास प्रक्रियाका विभिन्न चरणहरू देखाउँदै तिनका मुख्य

छ. 'हामी वसन्त खोजिरहेछौं' नाटकमा खोजिएको वसन्त के हो ? ज. 'मानिस र मखुण्डो' र 'साँढे' नाट्य कृतिका सुष्टा को-को हुन् ?

'सावित्रीको बाखो' कथाको विवेचना गर्न्होस् ।

ग. दःखान्तताका दृष्टिले 'अन्धवेग' नाटकको समीक्षा गर्नुहोस् ।

- ड. भवानी भिक्ष र रमेश विकलको पूरा नाम के हो ? च. इन्द्रमाया, युवती, पुष्पलाल र वीरभद्र कुन-कुन कृतिका पात्र हुन् ?
- घ. किमरिख, चिन्ची, शिवराज र मसिनी कुन-कुन कृतिका पात्र हुन् ?
- ग. 'सडक नाटक' र 'विज्ञान नाटक' का निम्ति चर्चित लेखक को-को हुन् ?

भः. बालकृष्ण समका पौराणिक विषयवस्तुमा आधारित नाटक कुन-कुन हुन् ?

- क. आख्यान, निबन्ध र कविताबाट नाटकलाई अलग्याउने तत्व के हो ?' ख. तपाईले पाठयक्रममा पहनुपर्ने कन-कन उपन्यासले कुन-कुन सालको मदनपुरस्कार पाएका छन् ?
- ५. तलका प्रश्नहरूको अति सङ्क्षिप्त वस्तुगत उत्तर दिनुहोस् । 9×90=90
- ममताका उत्सर्ग होइनन् यो आँस्, यी मोहको तरल अर्ध्य ?
- ठूलो छैन कुनै। ग. त्यसैका उत्सर्ग हुन र ती तल उखेलिएका, फालिएका बिरूवाहरू ! र आहा त्यसैका स्नेह,
- वत ये हो, यहाँ भन्दा गृहस्थीको अरू वत,
- ख. तिम्रा एकादशी हुन् यी सहयार यिनको गर ।
- व्याख्यात्मक टिप्पणी गर्नुहोस् । 2×9.X=9X क. मोलामा प्रेमलंहरी सबैसँग हुन्छ । अकवर, वीरवल, तोतामैना र कोकशास्त्रको किताब सर्वुलर गरेर पढ्छन् । भन्नुहोस् त युद्धले मानिसलाई कतिसम्म बोका बनाउँदो रहेछ । 👘
- ड. यस उद्धरणको सन्दर्भ के हो र यसमा प्रयुक्त लय ढाँचा कुन हो ? तलका कुनै दुई उढरणको प्रसङ्ग उल्लेख गर्दै विषयवस्त, भाव रं भाषा शैलीसमेतको
- गर्दछ ?
- ग. मन पत्थर जस्तो भयो भन्ने कुरा कुन ठाउँमा के गरेर हेरेमा स्पष्ट हुन्छ । घ. 'कलेजोको आधा भाग ओछ्याउने र आधा भाग ओढने' भनाइले कुन किसिमको तात्पर्य प्रकट
- ख. पथ्वी गलेर फ्यात्त हुने स्थिति के-कस्ता कारणवाट भएको छ ?
- क. त्यो र म हॉस्नका लागि अनुकूल अवसरहरू के-के थिए ?
- प्रश्नहरू:

8

ओभानै हुन्छ फोडेर भित्र हेऱ्यो भने-

सम्भना सिन्धको भित्र चुर्लुम्म भै डुबे पनि

3

8.

तलका अनुच्छेदहरू पढी तिनका अन्त्यमा सोधिएका प्रश्नहरूको छोटो छरितो उत्तर दिनुहोस्: १.४४=७.४४२=७.४४२

- क. म निराश खडा थिएं। त्यसै वखत अकस्मात् विजुलीको चमक भैं मलाई आभास भयो, मैले सरिताको अनन्त गहिराइभिवको वास्तविक सरितालाई पाउनु छ, उसको शरीरभन्दा परको सरितालाई पाउनु छ, उसको अणु अणुमा व्याप्त सरितालाई पाउनु छ, अभ्त उसको वास्तविकताको सार रूपको सरितालाई पाउनु छ। मैले त्यस्तै निराश भएर सोचें-तर त्यो पाउन म यो जनममा सक्तिन । त्यसकारण हामी दुबैले मर्नुपर्छ। मृत्युपछि हामी परस्परलाई प्राप्त गर्नेछौं। परलोकमा प्राप्त गर्नछौं।
  - प्रश्नहरू

क. उपर्युक्त कथन कसको कुन कृतिबाट निकालिएको हो 🔅 👘

ख. यहाँ कथयिताले "शरीरभन्दा परको सरितालाई पाउनु छ " भन्नाको तात्पर्य के हो ? ग. यसको कथयिता म किन निराश भएको हो ?

घ. कथ्यितामा पैदा भएको निराशाले उसलाई कस्तो निष्कर्षमा पऱ्याएको छ ?

इ. यस कथनमा कस्तो शैलीगत विशेषता पाइन्छ ?

ख. तपाइंलाई सजाय दिन सक्ने तागत हामीसित कहाँ छ र। त्यो तागत भए बहिनीले किन मर्नु पथ्यों, किन वेकसुरमा मेरो यस्तो गति हुन्थ्यो ? विना कसुरमा निर्भय भए र सजाय दिने अधिकार त तपाइँलाई पो छ त। हामी त कसुरदारलाई पनि सजाय दिन पाउँदैनौं। प्रश्नहरू

क. उपर्युक्त कथन कसको कुन कृतिसँग सम्बन्धित छ ?

- ख. यसमा आएका 'म' र 'तपाइं' को को हन् ?
- ग. यहाँ 'हामी' र 'तपाई' का बीच देखाइएको भिन्नताको मुख्य बँदा के हो?
- घ. यहाँ कथयिताले बहिनीको मृत्यु र आफ्नो दुर्गतिका निम्ति कसलाई उत्तरदायी ठहऱ्याएको पाइन्छ ?
- ड. उपर्युक्त अभिव्यक्तिमा कथयिताको के कस्तो चारित्रिक विशेषता पाइन्छ/

तलका कुनै दुई उढ़रणको प्रसङ्ग निर्देश गर्दै विषयवस्तु, भाषाशैली र अन्य कलात्मक विशेषताबारे व्याख्या गर्नुहोस् :

क. मूर्ख मोरा, उनीहरूको त इज्जत छ, त्यसैले सबै कुरा ढपक्क ढाक्छ । हे इस्सोर ! हामीसित के छ र ढाक्नु ? टोपी लगाउने चलनले गर्दा लगौंटी लगाउन सकिएन ।

('माऱ्यो च्याझ्वा माऱ्यो असिनामा पाऱ्यो'बाट)

ख. यो जीवन यस्तो ठाउँमा हो जहाँ सन्तुष्टिको एउटा परिधि खिचेर हामीले बाँच्न पर्छ। सडकमा पछारिएर अलपत्र परेका अनुभूतिका प्रत्येक टुकाहरूलाई स्याहादै जान पर्छ, स्वकादै जान पर्छ।

('शिरीषको फल'बाट)

9×90=90

- ग. पिताज्यू ! वीर र वीरको परिवारको गीत यस्तै हुन्छ । देशका निम्ति हरेक मानिसले यस्तै बलिदान दिन सक्नु पर्छ ।
   ('गङ्गालालको चित्ता'बाट)
- तलका प्रश्नहरूको अतिसङ्क्षिप्त वस्तुगत उत्तर दिन्होस:
  - क. यस पाठ्यांशमा विश्वेश्वरप्रसाद कोइरालाका कुन-कुन कृति परेका छन् ?
  - ख. 'प्रवेश निषिद्ध देश' र 'मानिस र मुखुन्डो' कुन विधाका कृति हुन् र यी कृतिका लेखक को हन् ?
  - ग. 'सिटीहलको बूढो ज्यामी' कथा आधुनिक नेपाली कथाको कुन धाराअन्तर्गत पदर्छ ?
  - घ. कथाकार रमेश विकलको पुरा नाम के हो ?
  - ड. आधुनिक नेपाली कथामा गुरूप्रसाद मैनालीले सुरु गरेको कथा धारालाई के भनिन्छ ?
  - च. 'अलिखित'का लेखक को हुन् र यसमा नेपालको कुन भौगोलिक परिवेशको चित्रण पाइन्छ ?
  - छ. 'तीन घुम्ती' की इन्द्रमायाले गरेका तीनओटा निर्णयहरू के के हन् ?
  - ज. 'मानिस र मुखुन्डो' नाटकका तीन पुरुष र तीन नारी पात्र कुन कुन हुन् ?
  - भ. 'साँढे' एकाङ्की कस्तो विषयवस्तुमा आधारित छ र यो कति दृश्यमा संरचित छ ?

ञ. 'निमाबीय'ले आधुनिक नेपाली नाट्यपरम्परा अन्तर्गत कुन धाराको प्रतिनिधित्व गरेको हत्र ?

Exam 2069

समय: ३ घण्टा

٩.

पणांड:१००

2×9×=30

- कुनै दुईको विवेचनात्मक उत्तर लेखनुहोस्: क, आधुनिक नेपाली कथाको विकास प्रक्रियोका विभिन्न चरणहरू देखाउँदै तिनका प्रमुख प्रवृत्तिको निरूपण गर्नुहोस् ।
- ख. लैनसिंह बाइदेलका औपन्यासिक विशेषताको चर्चा गर्दै 'मुलुक बाहिर' उपन्यासमा समेटिएको सामाजिक परिदृश्यको विवेचना गर्नुहोस् ।
- ग. नाटककार गोपालप्रसाद रिमालका विशेषताहरू देखाई चरित्रविधानका दृष्टिले 'मसान' नाटकको समीक्षा गर्नुहोस् ।
- २. कुनै चार प्रश्नको सङ्क्षिप्त उत्तर दिनुहोस्:

XX9.X=30

- क. कथाका प्रभुत्व तत्वहरू के के हुन् ?
- ख. 'मधेसतिर' कथाले मान्छेका के कस्ता समस्याहरूलाई प्रस्तुत गरेको छ ? 🧰
- ग. उपन्यास र नाटकमा पाइने मुख्य समानता र भिन्नता के के हुन् ?
- ध. 'मुलुक बाहिर'को औपन्यासिक विषयवस्तुका आधारमा यसको शीर्षकीय सार्थकता कसरी सिद्ध गर्न सकिन्छ ?
- ड. 'तीन घुम्ती' उपन्यासले प्रस्तुत गरेका तीनओटा घुम्ती के के हुन् ?
- च. आधुनिक नेपाली नाट्यपरम्परामा 'निभावीय'ले के कस्ता नवीनतम प्रवृत्तिहरू देखाएको त् कृ
- तलका अनुच्छेदहरू पढी तिनका अन्त्यमा सोधिएका प्रश्नहरूको संक्षिप्त एवम् स्पष्ट उत्तर 3. 9. X × X = 9 X × 7=9X दिनहोस् ।
  - क. टिकी केही बेलिन। ऊ काँतर आँखाले उसको आँखामा हेर्न थाली। गोरे जान सकेन। अनि एक .. दुई .. चार ... छ महिना बित्यो । तर गारेको मानसिक पटबाट जघनेको सफासुग्घर र भलादमी रूपको तस्वीर कहिल्यै मेटिएन । उसलाई घरीघरी एउटा अज्ञात शक्तिले जोरसँग तानेभैं लाग्दथ्यो । त्या सडकको चहलपहल, फुटपाथको करूण प्रदर्शन, अभिनय, दुईचार पैसा-यी सबै उसलाई वाक्क लागेर आउँथे। तर ट्रिकी। यही एउटी बन्धन थिई- यसलाई छोड्न गोरेको मन मान्दैनथ्यो । तर एक दिन यही सङ्घर्षको बीचमा ऊ कसैलाई नसोधी, कसैले नदेख्ने गरी आफ्नो अभीष्टको खोजीमा हिंड्यो .. ।
    - प्रश्नहरू
    - क. उपर्युक्त कथन कुन कृतिसँग सम्बन्धित छ र यसका लेखक को हुन् ?
    - ख. यस कथनमा आएको गोरेका मानसिकतामा के कस्तों अन्तर्द्वन्द्र पाइन्छ:
    - ग. गोरेलाई आकर्षित गर्ने 'अज्ञात शक्ति' के हो ?
    - घ, फटपाथको जीवन वांक्क लागे पनि गोरेले सो ठाउँ छोड्न नसक्नाको कारण के हो
    - ड. अन्तत: गोरे के कस्तो अभीष्ट प्राप्तिका निम्ति फुटपाथ छाडी अज्ञात स्थलतिर हिंड्यो ?

ख.

धरारी - प्राना त सबै गइसके, अब

आउँछन् जति ती सारा नयाँ हुन्छन् पला पला नयाँ जन्माउँछन् कति नमिल्ने अनुहारका, जन्म यस्तै नयाँ हुन्छ मृत्यु प्रत्येकको पछि । गरूडध्वज-मान्छे अधाउँछन् बाँचन् त्यसैले त, मरूँ भनी जो भन्दैन त्यही बाँच्न चाहँदैन सधैंभरी-हाम मछौं डराएर, डराईकन बॉच्तछौ-

वन्छ जीवनको डोरी हर्ष- विस्मात बॉटिवै छिन्छ जीवनको डोरी हर्ष- विस्मात कादिँदै ।

प्रश्नहरू

- क. उपर्युक्त संवाद कसको कुन कृतिबाट निकालिएको हो ?
- ख. उपर्युक्त दुई वक्ताका बीच संवादको मुख्य विषय के हो ?
- ग. यहाँ धरारीले आफ्ना कथनको पछिल्लो पड़क्तिमार्फत के भन्न खोजेको छ ?
  - घ. गरूडध्वजले "हामी डराएर मछौँ, डराइकनै बाच्छौँ" भन्नाको तात्पर्य के हो :

ित्याचे राजे हो गावले महरे महरे महरे हे है

- ड. उपर्युक्त संवादमा के कस्तो शैलीगत विशेषता पाइन्छ ?
- ४. तलका कुनै दुई उद्धारणको प्रसङ्ग निर्देश गर्दै विषयवस्त्, भाषाशैली र अन्य कलात्मक
  - क. याद राख, आमाको पुकार भन्दा स्वास्नी, छोराछोरीको पुकार ठूलो होइन । जन्जीरले वांधिएकी नेपाल आमा यस वखत आफ्ना समस्त सन्तानसँग हात, पसारेर रोइरहेकी छन् । आमाको बन्धन हामी सबै मिलेर तोड्नु पर्छ ।
  - ख. यो जीवन यस्तो ठाउँ होजहाँ सन्तुष्टिको एउटा परिधि खिचेर हामीले बाँच्न पर्छ। सडकमा पछारिए अलपत्र परेका अनुभूतिका प्रतयेक टुकाहरूलाई स्याहार्दै जान पर्छ, स्वकार्वे जान पर्छ । यह राजनात लगम जरूर के जानेतर कारण प
    - ्राजनाय प्रान्त (भारत क्रांडिय के प्राण्य) भारत के प्राण्य के प्राण
- ग. म केही निर्माण गरिछाड्छु यस देशमा। पूरा होस् या नहोस् । म राक्षस बन्न सक्दिन । म कुकर्म गर्ने सकितन । म आर्टिष्ट हुँ, पेन्टर हुँ । सबभन्दा बढी म मानिस हुँ ।
  - ('मानिस र मुखन्डो'बाट)

SERVER

Full Marks: 100

- तलका प्रश्नहरूको अतिसङ्ग्रिप्त वस्तुगन उत्तर दिनुहोस्
  १०×१=१०
  - क. भवानी भिक्ष र गोविन्दवहादुर गोठालेका कुन कुन कथा यस पाठ्यांशमा परेका छन् ?
  - ख. 'सिटीहलको बूढो ज्यामी' कथा आधुनिक नेपाली कथाको कुन धारा अन्तर्गत पर्दछ ?
  - ग. 'माऱ्यो च्याडुवा माऱ्यो, असिनामा पाऱ्यो' कथामा के कस्तो प्रस्तुतिगत विशेषता हिको कहा मार्गन भेडा बालि भेडी उस्तो नामाना हेत थ पाइन्छ ?
  - घ. 'तीन घुम्ती' र 'चपाइएका अनुहार' का प्रथम प्रकाशन वर्ष कुन कुन हुन् !
  - ड. 'अलिखित' मा नेपालको कुन परिवेशलाई समेटिएको छ ?
  - च. उपन्यास र कथामा पाइने मुख्य अन्तर के हो 🥐
    - छ. 'अन्धवेग' नाटक कति अड्कमा संरचित छ 🥬
    - ज. 'मानिस र मुखुन्डो' मा समेटिएका नारीपत्रहरू कुन कुन हुन् हिन् कि
    - भ. यस पाठ्यांशमा निर्धारित गीति नाटक र त्यसका लेखक को हुन् ?
    - ञ. 'हामी बसन्त खोजिरहेछौं' कस्तो रंङ्गमञ्चमा आधारित छ 🏏

Exam 2070 মাৰ্কজন্মা ন ইংগ্ৰা প্ৰদান

नेपाली प्रथम-पत्र (311.301) आधुनिक नेपाली आख्यान र नाटक - (311)

१. कुनै दुई प्रश्नको विवेचनात्मक उत्तर लेख्नुहोस्

- आधनिक नेपाली कथाको बिकास प्रक्रियाका बिभिन्न चरणहरू देखाउँदै (क) मनोविश्लेषात्मक कथा धाराका विशेषताहरूको विवेचना गर्नुहोस् ।
- ेउपन्यासका विधागत तत्वहरूको परिचय दिई औपन्यासिक तत्वका आधारमा (ख) 'मुलुक बाहिर' उपन्यासको विवेचना गर्नुहोस् ।
- गोपाल प्रसाद रिमालका नाट्यविशेषता केलाउँदै वस्तुविधानका दृष्टिले 'मसान' नाटकको (ग) समिक्षा गर्नुहोस् । straffe uster, wie unt after with
- कुनै चार प्रश्नको सङ्क्षिप्त उत्तर दिनुहोस् : कार्यक कार्यक विक्र 2.
- कथा र उपन्यासमा के कस्ता समानता र भिन्नता पाइन्छन् ? (क)
- 'शहिद' कथाले के कस्तो आदर्शलाई प्रस्तत गरेको छ ? (ख)

RX9X=30

XX9, X=30

Time: 3 hrs.

(ग) 'शिरीषको फूल' उपन्यासको नामकरणको औचित्य कसरी सिद्ध गर्न सकिन्छ ?

(घ) 'चपाइएको अन्हार' को अनन्त कस्तो चरित्र हो ?--

- (ड) 'अन्धवेग' नाटक द:खान्त हनाका प्रमुख कारक के के हुन् ?
- (च) रङ्गमञ्चीय प्रयोगको दृष्टिले 'निमावीय' लघुनाटकमा के कस्ता विशेषता पाइन्छन ?
- ३. तलका अनुच्छेदहरू पढि तिनका अन्त्यमा सोधिएका प्रश्नहरूको छोटोछरितो स्पष्ट उत्तर दिनहोस् । १.४.×४=७.४.×२=१४
- कः मतियाकी आमासँग सरजुले नाताचाहि तोडेको थिएन । ऊ बेला बखत आइरहन्थ्यो र आमासित केही रकमको माग गरिरहन्थ्यो । त्यसै होइन आमासित त्यसो गर्नका लागि केही ठोस र आकर्षक योजनाहरू हुने गर्थे । कहिले ऊ काठमाडौँतिर कमाउन जाने बिचार राख्यो । प्रायः घर बनाउने ठेक्कामा त्यहाँ आम्दानी हुन्छ भन्ते सुनेर कहिले मतियाको गौना सम्बन्धी कुरा मिलाउन जान्छ भन्थ्यो । यस पटक ऊ एउटा बिडी कम्पनी खोल्ने कार्यक्रम लिएर यता प्रविध्ट भएको थियो । एउटा कुरामा ऊ भूल कहिल्यै गर्दैनथ्यो । जस्तै बिब्ल्यांटो परिस्थितमा पनि ऊ एक सुखद भविष्यको कल्पना गर्ने महान् ऑट राख्न सक्थ्यो, जसको एउटा अंशियार ऊ आफ्नी आमालाई समेत बनाउने गर्थ्यो । ऊ सिनेमाको प्रोजेकटर भैं तरून्त मतियाकी आमा अंगिल्तिर थप्रै भविष्यको बिस्कुन लगाएर देखाइदिन्थ्यो ।

प्रश्नहरू

(क)	उपर्यक्त	गद्यांश	कन	कृतिबाट	लिइएको	हो,	यसका	लेखक	को	हन्	2
-----	----------	---------	----	---------	--------	-----	------	------	----	-----	---

- (ख) सरज् मतियाकी आकाकहाँ किन आउँथ्यो ?
- (ग) यहाँ सरजलाई कस्तो चरित्रका रूपमा प्रस्तुत गरिएको छ ?
- (घ) 'गौना गर्न्' भनेको के हो ?
- (ड) उपर्यक्त कथनको कथयिता को हो ?

(ख) ...... आजकाल तिमी भन

यिनका आँग खोलेर हेरेकी छ्यौ कुनै दिन ?

म त चम्रेर लत्रेको मैलो फूल भएँ भएँ

यी नयाँ कोपिलाको त राम्रो हेरविचार होस् ।

तिम्रा एकादशी हुन् यी, सहमार यिनको गर,

वत ये हो, यहाँभन्दा गृहस्थीको अरू वत ।

..... ठूलो छैन कुनै ॥

प्रश्नहरू

- (क) यो उद्धरण कुन कृतिबाट लिइएको हो र यसका लेखक को हुन् ?
- (ख) योकथन कसले कसलाई भनेको हो ?
- (ग) यहां कथयिताले सम्बोधितबाट के कुराको अपेक्षा गरेको पाइन्छ ?
- (घ) 'तिम्रा एकादशी हुन् यी' भन्नाको तात्पर्य के हो ?
- (ड) गहस्थीहरूको सबभन्दा ठलो ब्रत केलाई मानिन्छ ?
- ४. तलका कुनै दुई उद्धरणका प्रसङ्ग उल्लेख गर्दै विषयवस्तु, भाषा शैली र अन्य कलात्मक विशेषतावारे व्याख्या गर्नहोस: २×७.४=१४
  - (क) गोरे, मसँग अलिक गहना पनि छ, रुपियाँ पनि छ । त्यसैले गएर खेती

किनौला, घरद्वार बनाउँला, तिमी मेरो भयौ भने यो सब तिम्रो हुन्छ।

('मधेसतिर' बाट)

- (ख) सम्भवत मेरो हेर्न सक्ने शक्तिले मेरो देशका आमाहरूको दूधे औठ भएका छोराहरूलाई मेरो देशको निर्माणको जॉगर र हातहरूलाई पराई मुलुकको खेतको आलीआलीमा, बारीका कान्ला र सडकको धूलोमा मुर्बा भएर कहिएको नदेख्दो हूँ त दम्भ गर्ने पनि थिएँ हुँला। ('चपाइएका अनुहार'बाट)
- (ग) सोफो मान्छेलाई भन् वात लाग्छ यस संसारमा, वरू बाइगो हुनु निको । बाइगो मान्छेले नै मोजमज्जा गरेको छ ।

00=0×00

মান মানুয়ার বিদ্যালয় দেশ

ogr ्यक्त कचलको कथ्ये गए म

यो जया जोनिलानी 🔨 सम्प्र

मंदि, सबल आफर्ट कहना अंगे थी।

हिलाम, इस्तर लिक्काल, लिको

XX40=X0

- तलका प्रश्नको अति संङ्क्षिप्त वस्त्गत उत्तर दिन्होस् :
  - क) यस पाठ्यांशमा समेटिएका दुई नारी कथाकार को को हुन् ?
  - (ख) भवानी भिक्ष र रमेश किलका खास नाम के के हन ?
  - (ग) मन ब्राजाकी आधुनिक नेपाली कथाको कुन धारामा पर्दछ ?
  - (घ) 'मलुक बाहिर' र 'तीन घुम्ती' का प्रथम प्रकाशन वर्ष कुन कुन हुन ?
  - (ड) 'चपाइएका अन्हार' उपन्यासमा कुन समय सन्दर्भलाई समेटिएको छ ।
  - (च)'तीन घुस्ती' ले आधुनिक नेपाली उपन्यास परम्पराको कुन धाराको प्रतिनिधित्व गर्दछ ?
  - (छ) नाटकका प्रमुख दुई उपविधाहरू के के हन् ?
  - (ज) 'मानिस र मखण्डो' तथा 'गडगालालको चित्ता' का लेखक को को हन् ?
  - (फ)'हामी वसन्त खोजिरहेछौ' ले सुरु गरेको नाट्य परम्परालाई के भनिन्छ ?
  - .(ञ) गीति नाटक भन्नाले के बुभिन्छ ?

नेपाली कविता र निबन्ध - (301)

2

3.

 महाकाव्यकार देवकोटाको परिचय दिँदै 'सुलोचना' महाकाव्यका विशेषताहरूको चर्चा गर्नुहोस् ।

अथवा

- निबन्धकार शङ्कर लामिछानेका प्रमुख विशेषताहरू प्रस्तुत गर्दै उनको 'जीवन एक प्राध्यापक' निबन्धको आशय स्पष्ट पार्नुहोस् ।
- कुनै चार प्रश्नको सङ्क्षिप्त उत्तर दिन्होस् :
  - ाक। खण्डकाव्यका प्रमुख तत्वहरू के के हुन् ?
  - (ख) 'आगो र पानी' खण्डकाव्यमा के कस्तो अन्तर्द्वन्द्व देखाइएको छ !
  - (ग) भैरव अर्थालका विशेषताहरू 'अन्तर्राष्ट्रिय भ्यागुता सममेल' मा कसरी प्रस्तुत भएका छन ?
  - (घ) 'हामी' कविताको मूल मर्म के हो ?
  - (ड) 'क्ञिनी' खण्डकाव्यमा देवकोटाले प्रेमको कस्तो समस्या प्रस्तुत गरेका छन् ?
  - (च) कविंतामा लयको के कस्तो भूमिका हुन्छ ?
- तल उद्घृत कवितांश राम्ररी पढी छोटो छरितो उत्तर दिनुहोस्: भ अन्धालाई दुनियांको अगुवा देख्दछु,

गुफातपस्वीलाई भगुवा देख्दछु मिथ्याको मञ्च चढेकालाई काला नटुवा देख्दछु। विफललाई सफल देख्दछ।

प्रगतिलाई अगति देख्दछु। या हुँला मै ऐँचाताना।

या हुंला मै दिवाना।

साथी ! मै दिवानां ।

प्रश्नहरू

- (क) यहां गुफातपस्वीलाई भगुवा देख्नाको कारण हो ?
- (ख) प्रगतिलाई अगति देख्नाको तात्पर्य के हो ?
- (ग) 'ऍचाताना' र 'दीवाना' हुँला भन्नाको आशय के हो ?
- (घ) प्रस्तुत कवितांश कुन कविता कुन कवितावाट उद्धरण गरिएको हो ?
- (ड) यस कवितांशको कथयिता को हो र यहाँ कुन दृष्टिविन्दु प्रयोग भएको छ ?
- ४. तलको गद्यांश पढी त्यसका अन्त्यमा सोधिएका प्रश्नको छोटो-छरितो उत्तर दिनुहोस्

मगजरञ्जनको तत्वको सबै ग्रामोफोन बनिसकेका थिए । मेरा अणुहरूमा डाक्टरहरू विश्वको अनुहार देख्ने थिए, तर विज्ञानले सूक्ष्मबीक्षण यन्त्रलाई हदमा पुऱ्याएको छैन । अनि पाचन, स्पन्दन अनि पाचन, स्पन्दन, सञ्चालन इत्यादि वएक एक विश्वकोष छन् । अनि पाचन, स्पन्दन अनि पाचन, स्पन्दन, सञ्चालन इत्यादि वएक एक विश्वकोष छन् । मेरा थूकमा अभिप्राय छन् । सिँगानमा सौन्दर्य । बाँतको बनोटमा बिकासका रुमहरू । गम्भी मगजवाला फीस लोलुपता कम भएका डाक्रहरूले बुभवछन् - म के लेखिरहेछु । यिन उपर यो बिचार गर्नु कि यो सब कलपुर्जे सूक्ष्मप्रबन्धी नसाको लहरादार विशालभाषी चमन्कारका मिहिन कियाहरू अचेत र सचेतका राज्य र दौसांधमा अन्ताको मधुर चैतन्य उत्पादन गर्दछन् । जसको नाम मानवजीवन हो- त्यो जीवन बो आत्मविस्तारक कियाहरूमा मानवजातिको फैलावट र प्राकृतिक सङ्रक्षणहरू गर्दै पनि छ र व्यक्तिको पालनपोषण र नाश पनि । डाक्टरहरू तारा मिलनबाट ओर्लेका भारसाम्यलाई रोग भन्दछन्, र दुखको चेतावनीलाई लक्षण भन्दछन्, तर यो विशाल चमत्कार जातिरक्षणलाई आत्मवेदनाको तत्वमा तौलमिलाई पाएर चकिरहेछ र आत्मसंहारका सूक्ष्म कियाहरूले व्यफ्टिलाई सम्फ्रिको वेदीमा अर्पण गरिरहेछ । सायद यसका विरुढ डाक्टरका जरुग्त थिएन, तर मेरो आत्मजिज्ञासा र तासारूमा अस्पताल बने ।

Y.E=XXXP

प्रश्नहरू

- (क) विज्ञानले सूक्ष्मवीक्षण यन्त्रलाई हदमा पुऱ्याएको भए डाक्टरले मान्छेका अनुहारमा के के देख्ने थिए ?
- (ख) फीस लोलुप नभएका डाक्टरले बुभनुपर्ने के के कुरा लेखेको ठानेका छन्- यहाँ लेखकले ?
- (ग) अचेत र सचेतका दोसांधमा के कस्ता तत्वहरू उत्पादन हुने गर्दछन् 📝
- (घ) डाक्टरहरू रोग र त्यसका लक्षणलाई के के भन्दछन् ?
- (ड) 'सक्ष्मप्रबन्धी' र 'आत्मजिज्ञासा' शब्दावलीका तात्पर्यहरू के के हुन् ?
- १. तलका कुनै दुईको प्रसङ्ग देखाई मूल भावको व्याख्या गर्नुका साथै तिनमा पाइनेलय, अनुप्रास, भाषाशैली, अलङ्कार तथा अन्य कलात्मक विशेषताका वारेमा पनि टिप्पणी गर्नहोस् । २×१०=२०
  - (क) उनी त्यस सङ्घको प्रमुखका हैसियतले बगुल्ला भैं अतिल्तिर गई परिचय गराइ पाउन र गरुङ्गो टाउको निहुराउन चाहन्छन्, आत्मसम्मान र मानलाई जीवनको एकमात्र उद्देश्य ठान्दछन्। तर दुर्भाग्य हूलमूलमा उनी छटछन् वा छटाइन्छन्।
  - (ख) कसरी बसेछु यो उमेरसम्म एउटा पाइलासम्म पनि नंअटाउने ढल्न लागेका यी साँगुरा घरहरूमा ।

(ग) डुबेर जान्छ यो जिन्दगीको हरियो किनार
 सिर्जना सारा बगेर पुग्छ शुन्यको पुछार ।

٤.

तलका प्रश्नहरूको अतिसङ्क्षिप्त वस्तुगत उत्तर दिनुहोस् :

X=P×X

- कः) 'कालमहिमा' र 'नेपाल' मा कुन कुन छन्द प्रयोग भएको छ ?
- (ख) 'वसन्त विचार' र 'सुलोचना' का लेखकहरू को को हुन् ?
- (ग) देवकोटा, भूमी शेरचन, बैरागी काइँला र मोहन कोइराला कुन कुन धाराका कवि हुन् ?
- (घ) 'जमर्काहरू र 'एवस्ट्रयाक्ट चिन्तन प्याज' निवन्ध सङ्ग्रहका लेखक को को हुन् ?

5. नेपाल भाषा (N.B. 311) (पद्य साहित्य)

	æ. –	Exam 2066	
समयः	३ घ	I a ser une en la serie destruction de la serie de	- पूर्णाङ्च: १००
9.		निगू न्त्यसः या पूर्वक लिसः बियादिसँ	2×20=80
	(क)	अर्हत नन्द महाकाव्यया लिधँसाय् जुजु शुद्धोधनया राज्य व्यवस्थाया नापं	
		व सुन्दर नन्द्या रूप, गुण, स्वभावया तुलनात्मक परिचय बियादिसँ ।	
	(ख)	तृष्णा खण्डकाव्यया भावार्थ पुत्रंक न्ह्यव्वयादिसँ ।	1.4
	(ग)	बामला:गु चाल कविताय कविं छु छु चालयात बांमला: गु ख: धका: क्यना च्ययादिसँ ।	दीगु दुं? पूवंक
२. `	यग्ग्	निगू न्ह्यसःया चीकाकलं लिसः बियादिसँः	2×90=20
	(क)	गद्य कविता व पद्य कविताय छु भेद दु ? दसु सहित च्वयादिसँ ।	
	(ম্ব)	महाकाव्य व खण्डकाव्य व हे खःला र चर्चा यानादिसँ।	i de la
	(ग)	वामाया किचलय् नांगु कविताया भावार्थ व्ययादिसँ ।	
	(घ)	तृष्णा खण्डकाव्यय् कविं थःगु ल्याय्म्हया वैशयात गुकथं व्ययादिगु दु ?	व्वयादिसँ ।'
₹	यग्गु	छगूया च्वःप्व हनाः व्याख्या यानादिसं: 🚫	9×90=90
•	(क)	छ नक्चरी शनिश्चरी बिखं छ जाःम्ह खः परी	
		दु, या:गु छ प्रदूषित जिगु थ्व स्वच्छ जीवनी	S. IBIE
	(ख)	अथ्य संकल्प विंकल्प निगलं नांचाय् पाद्	1482-55
		लाका नं दशवल दुथय् थ्यन श्री सुन्दर	
	(ग)	दत धाय्वंतुं गोद्या नय्ज्यू ?	
		दय्वं ब: ब: गोजु पुनेज्यूं ?	
۲.	यग्गु	स्वंगूया जक लिसः बियादिसँ :	3×90=30
	(क)	वार्णिक छन्द धयागु छु खः ? निगू वार्णिक छन्दया परिचय वियादिसँ । -	
	(ख)	रस ग्वः ताजि दु ? ध्वाथ्वीक व्वयादिसँ ।	
	(ग)		
	(घ)	काव्यय् छन्दया महत्व न्ह्यव्वयादिसँ ।	- <u>194</u>
		A STREET AND A STR	
1.1			
		Exam 2067	
समय:	1.2		पूर्णाङ्ग १००
۹.		निगू न्ह्यसःया पूर्वक लिसः वियादिसंः	5×50=80
	(क)	प्रिय जितः छं तः मिज धैला कविताया भावार्थ पवंक च्वयादिसँ ।	63 C C

- (ख) मानविय तृष्णा मनूर्या वैश कथं पानावनी धैंगु खँ तृष्णा खण्डकाव्यया लिधसाय्
  ध्वाथ्वीक चर्चा यानादिसं ।
- (ग) सुनदर नन्द व सुन्दरीया रूप व मतिनाया वर्णन अर्हत नन्द महाव्यय् गुकथं यानात:गु दु? पूर्वक च्वयादिसँ ।